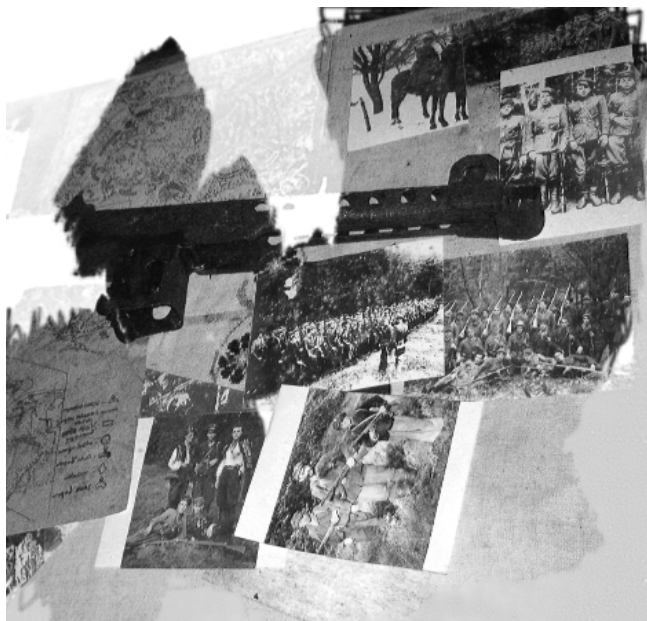

ВІРА

(КІНОПОВІСТЬ)

Освячення надій

Початок липня. Жито зелене. Жати рано. Сіно дехто й повозив. Тільки бджоли не мають спокою. Дзвенять в золотих квітах пахучої липи, під якою прилаштувались Віра з Яринкою дивитись дефіляду. Параду буде приймати письменник Улас Самчук. Приїхав з Європи, щоб тут будувати Україну.

Тамтої неділі небо вкривали чорні хрести-літаки. Залізна сарана хмарою летіла на схід над селом. А як вертались назад, прокотилася зі страшним ревом по небі вогненна куля, врізалася в гору Вапнярку. Старі баби кричали по селу, що то зізда, в Івана Богослова передбачена, що приходить кінець світу. Та який кінець? То просто літак в Угорську впав, а вони — «зізда».

Вчора по соші тікали совети. Над Залужжям знову літали хрести. Гнали ту безбожну власть.

Потім, приїхали в село чотири мотоцикли. Німці роздавали цукерки. Ярининому братові теж дістався. Та він не з'їв. Сказав, що недобрий і викинув. Німець із обшитим срібною тасьмою коміром реготав й казав по-польськи, що дитина не знає, що таке цукерок.

Старі, хоч і боялися «зізди», а німців не страшились. Дід Мусій на війні у вісімнадцятому трохи мови німецької вивчив. Трохи варнякав з ними. Сигарети заробив.

Казав: «Німці — то господарі. Вони розуміють! Большевики — то не те... Якби в вісімнадцятому німці їх не нагнали, щоб то ми робили?» — й брався руками за сиву голову.

А той німець із коміром почитав з книжечки, як то добре за Вермахту буде, та й поїхав собі з усіма німцями.

А люди zostались робити державу. І сьогодні вже свято.

Люду назбиралось зі всіх околиць. Віра з Яриною стоять у натовпі парафіян. Голос священника — соковитий бас — гуде джмелем над дзижчанням вулика-натовпу. Люди ніби й мовчать, слухають батюшку, однак їх маса воружка, дихаюча все ж шумить. І не зрозуміло, що гуде сильніше — натовп чи стара розлога липа над головою.

Правиться коло каплички. Натовп заповнив навколишні вулиці, подвір'я. То стискається, то розтікається, то групкою відколеться у чийсь двір. Батюшка ще звучніше забасивши, махає кропилом по рівній шерензі новобранців самооборони, по натовпу. Віра не може відірвати погляду від хлопців. Боже, які вони всі гарні в новій гранатовій формі. Як обтягують плечі френчі, перетягнуті ремнями. На грудях — кишені з блискучими гудзиками. Всі в пілотках. Жовта бляха тризубів блищить проти сонця.

Тепер буде по-новому. Навіть вони з Яринкою нові. Не в хустках, як усі, а з жовто-блакитними кокардами в косах.

ночі... Легка дрімота закрадається за комір сорочки. Павлусь у мазепинці з тризубом дивиться поза нею усміхненим поглядом. Віра махає рукою, намагається бігти до коханого. Та ноги грузнуть у тумані. А Павло дивиться не на неї, а кудись крізь неї. Повертається і йде у ліс. Віра тоне у киселі туману. Враз сіпається від ляку. Прислухається до тривожної тиші.

«Шур-шур...» — за вікном хтось ходить.

Двері здригаються від ударів. А серце метушиться у грудях зляканим звірятком, перебиває подих.

Віра схоплюється з ліжка. Чути, як вовтузяться батьки на печі. Любка хникає.

— Відчиняй, курво гарнізонна!

Хапає на руки дитину. Тулить до себе.

Куди?.. Куди тікати? У Ваврінів схрон у саду під трухлявою старою вишнею? Ще не засипали! Кудюю? З дитиною?

Батько хрипить у снігах.

— Хто там?

— Ти, совецька сволото, ще питаєш? Ану відчиняй, бо пуцу червоного півня — і по всьому!

— Тату! — Віра підходить до кухонних дверей, спиняється.

Тріск вхідних дверей, плюскіт розливої води, удар, крик батька...

Донька! Сховати Любу. Віра метастає по кухні.

— Мамо, ховайте Любу... під п'єц, в кобашку.

Хапає з лави велику червону тернову хустку. Кілька днів тут валяється. Жора подарував на весілля,

пов'язали нею. Хотіла було викинути, спалити, та мати не дала. «Нашо добро палити? А хустка штивна, їй зносу нема».

К'лацає клямка дверей. Дві пари рук хапають Віру під пахви, волочать на двір. З кутка, де стояла у цебрі вода, чути глухий стогін батька.

— Ото бачиш, як тобі твій Павлусь помагає?! Добігалась зі своїми грипсами?! Хлопці подякувати прийшли! Якби Жора був... — його докір перериває удар прикладом.

Враз два постріли затуляють вуха тишею... Першим оговтується туман. Вилазить з-під куща безу, з-за хати, від пустого хліва. Підступає з усіх боків.

— Хто ви? — Віра нічого не може видумати кращого, ніж питати, що за «гості».

— Замовкла й пішла!

— За що? — чи ж пояснить вона, що не зраджувала? Так, жила з комунякою, але... заради дитини, заради Павлової дитини... Нікого ніколи не виказала, не зрадила.

— Чого ти з нею пашталакаєш? Давай на віз! — один із кінних, напевно командир, у новенькій офіцерській шинелі. Розстебнутий. Вишита сорочка з візерунком на всі груди. На голові — добротна вушанка.

Віру волоче до воза крепкий парубок. Вона їх не знає. Нікого з них раніше не бачила ні в таборі «Крука», ні пізніше.

— Лізь! — кріс холодною сталлю цілує в лопатку. Той холод розходитьсь тілом, й тільки зараз Віра

знов: «Вам для корови чи свині...» А я думаю: «Ти ж у мене не зовсім корова» Кажу: «Для вівці».

— Сам ти баран, раз у тебе жінка вівця! Чого ти у ветаптеку попер за лікарством жінці?!!

— Та я всі решту обходив, аж до лікарні бігав — ніде нема. А в тій цілодобовій якась баба, певно, з села каже: «Я у ветеринарній купляла.» То я пішов...

— А ноги б тобі повикручувало! Гад ти послідній! Вівця, корова!.. Язик ще повертається! Ану, шукай телефон тої ветаптеки!

Бодьо з переляку хапається за довідника. Зі швидкістю світла перекидає сторінки. Знайшов! Он дивиться, як пес шкодливий.

— Дай сюди! — Софія висмикує довідник, тицяє пухкеньким пальчиком в кнопки телефону.

— Ветаптека, слухаю вас, — звучить чоловічий баритон.

— Щойно мій чоловік купляв у вас глауберову сіль. Мені сказали, що від неї худнуть. Скажіть, як її вживати!

На другому кінці дроту зам'ялися.

— Я ще раз повторюю запитання: як мені вживати глауберову сіль, щоб схуднути?!

Після хвилинної паузи баритон у трубці набирає відтінку здивування і навіть легкого переляку.

— Ви, пані, вибачте, але... людський організм... Я не маю на увазі вас особисто, це просто вчені...

кажуть людський організм... молекулярний склад подібний...

— Пане доктор, мене не цікавить молекулярний склад, я не ботанік, я математик. Просто скажіть пропорції вживання цього засобу!

— Так от, я й кажу, за молекулярним складом людський організм близький до свинячого. Подивіться рецепт для свині.

Софія кидає слухавку.

«Певно! Свинячими порціями буду пити! А на Різдво, як не заколють, то закопають!»

Легкий білий у чорну смужку плащик, що так подобається Богданові, одягає на ходу.

Впевненим кроком, розгарячіла та знервована Софія Амбросівна вривається у найбільшу аптеку містечка. Саме нею керує жінка, яка недавно так гарно й швидко схудла.

— Продайте мені ту мікстуру, якою лікувалась ваша начальниця!

— Тобто? — худорлява аптекарка зиркає поверх окулярів.

— Я хочу таку ж мікстуру, від якої схудла власниця цієї аптеки. Вона у вас повинна бути. Ви тут худі! І коштує, певно, недорого, інакше ви всі нею не лікувалися б!

— То вам для схуднення? І дешеве? І щоб швидко помагало? — аптекарка схиляє голову до лівого плеча, ледь примружує очі.

— Ага, так... Так!!!!

— По п'ять гривень доза. Вам підійде?

— Так, так!!!

— Добре, але це не у нас. Її в сусідньому магазині продають, — легка іронічна усмішка ковзає витонченим обличчям аптекарки.

— Як? Як зветься? — Софія з того азарту не зовсім розуміє про що мова.

— Вам тільки ця мікстура допоможе... Називається «скотч»!

ЗМІСТ

Віра (кіноповість)	3
Земля, мати.....	72
Тещина чемність.....	78
Борги і платежі.....	84
Вовки, козли і... «капуста»	88
Мікстура і натура	96